

1 ФЕВРУАРИ 1945 г. – В нощта на 1 срещу 2 февруари е изпълнена смъртната присъда, издадена от Първи състав на „Народния съд“ срещу регентите **Принц Кирил Преславски Сакскобургготски, Богдан Филов – министър-председател и ген. Никола Михов, министър-председателите Иван Багрянов и Добри Божилов, 22 министри, 67 народни представители (вместо първоначално предвидените 25) и 8 царски съветници.**

Те са осъдени въз основа на приетата от правителството на Отечествения фронт Наредба-закон за създаването на Народен съд на 6 октомври 1944 г.

Под наказателна отговорност са привлечени ръководителите на монархическия режим и управлявалите от 1 януари 1941 г. до 9 септември 1944 г. 60-те областни състава и двата върховни състава в София се произнасят по различни обвинения срещу общо **21 024 души.**

Арестуваните регенти княз Кирил Преславски, проф. Богдан Филов и ген. Никола Михов, министри и висши военни, заедно с архиви от Министерски съвет, МВНР и МВР са откарани в Москва, където се провежда тяхното следствие и са върнати в началото на януари 1945 г.

Издадени са общо 10 897 присъди в 131 процеса. **На смърт са осъдени 2618 души,** сред които са регентите, повечето от министрите и народните представители от периода след 1941 г.

Около 200 души от осъдените на смърт са избити още преди съдебните процеси. **Конфискувани са над 200 предприятия,**

както и голям брой недвижими имоти и вещи.

Изселени са 4325 семейства

на близки на осъдени, като броят на членовете им възлиза на близо 12 000 души.

Повечето изследователи и историци приемат, че през първите няколко месеца **след 9 септември са избити без съд около 30 000 души.**

През февруари 1991 г. министърът на вътрешните работи Христо Данов обявява пред парламента цифрата от 2

5 000 за безследно изчезнали.

Мащабите на комунистическите репресии се илюстрират най-добре при паралел с **броя на жертвите от периода 1923-1944 г.**

по време на предишното управление. Според проучване, извършено от избраното през 1945 г. Народно събрание,

жертвите са 5632 души

– убити, екзекутирани, починали в затворите или вследствие на престоя им там. Между 1941-1944 г. 357 души (не само участници в съпротивата) са осъдени на смърт и екзекутирани. Изследвания на броя на жертвите до 9 ти септември 1944 г. са правени и от Музея на революционното движение в България, създаден и ръководен от БКП.

По-голяма част от **присъдите на т. нар. Народния съд са отменени от Върховния съд** на България в периода 1993-1999 г.

С решение от 19 януари 2011 г. **правителството на Бойко Борисов обяви 1 януари за Ден на признателност и почит към жертвите на комунистическия режим.**

Предложението е направено от бившите президенти Желю Желев и Петър Стоянов.

4 ФЕВРУАРИ 1945 г. – Открива се Ялтенската конференция с участието на ръководителите на СССР, Великобритания и САЩ Йосиф Сталин, Уинстън Чърчил и Франклин Рузвелт.

Съветският ръководител успява да наложи искането си британската и американската страни да репатрират **2, 8 млн.** съветски бежанци от окупираните от тях територии.

От тях **800 000 са избити** от съветските власти още при пристигане на съветска територия, а около **1, 5 млн. са изпратени в лагерите** в Сибир.

8 ФЕВРУАРИ 1990 г. – **Андрей Луканов** сформира първото си правителство, което е

заменено от втори негов кабинет на 22 септември 1990 г.

По време на първото правителство Луканов не успява да измоли от Михаил Горбачов **за ем в размер на 1 млрд. долара** и да предотврати неплатежоспособността на комунистическото управление. Поради тази причина **прекръпява едностранно** плащанията по външния дълг на България.

През този мандат **се унищожават досиетата на ДС** и се провеждат първите демократични избори (10 юни 1990), които БСП спечелва с 51 процента, но през 1997 г. проверка на Главната прокуратура установява, че **изборите са манипулирани.**

Управлението му не извършва необходимата икономическа реформа, в резултат на което страната изпада в тежка икономическа криза.

14 февруари 1945 г. – В Съдебната палата в София започва първият процес на Четвърти върховен състав на Народния съд. Подсъдимите са 142 души - членовете на Висшия военен съвет, щаба на войската, Разузнавателния отдел към министерството на войната и други офицери. Обвинени са в насаждане на прогермански настроения във войската, поощряване на правителството за обвързване с Германия и използване на армията срещу партизанските групи.

19 февруари 1945 г. – Започва процесът на Трети върховен състав на Народния съд срещу българските участници в Международната анкетна комисия за масовите убийства на пленени полски офицери в Катин и край Винаца през септември 1939 г. Процесът има „международно значение“ - трябва да оневини съветските власти за избиването на полските военнопленници. Подсъдими са д-р Марко Марков - доцент по съдебна медицина от Софийския университет, д-р Георги Михайлов - асистент по съдебна медицина от Софийския университет, архимандрит Йосиф - бивш началник на културно-просветното отделение при Светия Синод, архимандрит Стефан - Скопски митрополит, архимандрит Николай - бивш ректор на Духовната семинария, Борис Коцев - бивш директор на националната пропаганда. Не са привлечени като обвиняеми разстреляният по първия процес д-р Александър Станишев и митрополит Кирил, бъдещ патриарх. Д-р Марков и д-р Михайлов се признават за виновни и са оправдани; останалите получават малки присъди затвор.

28 февруари 1946 г. – Държавна сигурност арестува **Кръстьо Пастухов**, лидер на БРСДП(о) и главния редактор на „Свободен народ“ Коста Лулчев. Вестникът на социалдемократите е спрян. Британската Лейбъристка партия се обявява в защита на Кръстьо Пастухов.

Арестът на Пастухов е отговор на комунистическата власт на публикуваната на 22 февруари 1946 г. негова статия в „Свободен народ“ под заглавие "Не ме изкушавайте, лицемери!".

Тя е реакция на речта на Георги Димитров във военното училище и обвинява комунистите, че са назначили във войската политкомисари и „народни генерали“ и са разрушили „една високо морална, дисциплинирана и храбра първоразрядна армия, която ни издигна в очите на света“, за да я превърнат в оръдие на еднопартийната диктатура срещу народа.

През същата 1946 г. е осъден на пет години затвор. Впоследствие е убит в Сливенския

затвор от осъден за криминални престъпления затворник.

Календарът е в процес на попълване.